

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.01.2023

Deniz Demir

Ankara Milletvekili

Gazeteci Murat Ağirel tarafından gündeme getirilen sahte ilaç skandalı haberlerine bir yenisi daha eklenmiştir. Geçtiğimiz gün basına yansıyan sahte kanser ilacı haberi bir kez daha binlerce kanser tedavisi gören hasta ve ailesinde büyük paniğe neden olmuştur. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre SGK, 2018’de “yurtdışından ilaç temini” kapsamında, lösemi yani kan kanserinin son aşamasında kullanılan “Ponatinib” etken maddeli söz konusu ilacı almak için çeşitli firmalardan fiyat teklifi istemiştir. Ancak ilacı resmi dağıtıcısı olan GEN İLAÇ yerine, çeşitli ecza depolarından tedarik etmiştir. Durumdan şüphe duyan bir SGK çalışanı, alınan ilaçların sahte olabileceğini yetkili firmaya bildirmiş ve konuya ilişkin fotoğraflar göndermiştir.

Bunun üzerine firma tarafından yapılan incelemede SGK tarafından alınan ilaçların sahte olduğu tespit edilmiş ve Kasım 2018’de SGK yetkililerine konu aktarılmıştır. SGK’dan geri dönüş alamayan firma yetkilileri SGK’yı bizzat ziyaret ederek konuyu resmiyete dökmüş ve yazılı başvuruda bulunmuşlardır. SGK ise verdiği yanıtta, “Biz Sağlık Bakanlığı laboratuvarında analiz yapacağız. İlaçları karantinaya aldık” demiştir. Firma ilaçların kendilerine verilmesini ve analiz yapmak istediklerini belirtmiş ancak kurum ilaçları teslim etmemiştir.

Türkiye’de faaliyette olan Kuzey Pharma adlı bir firma İsviçre’de ruhsatlı olan ecza deposuna da bahse konu ilacı satmaya çalışmıştır. İlaç hakkında şikâyet oluşunca İsviçre İlaç Denetleme Kurumu SWISSMEDIC yaptığı analizinde ilacın etken madde olarak “PONATINIB” içermesi gerekirken sadece “PARASETAMOL” içerdiğini tespit etmiştir. Orijinal ilacın sahibi şirket TAKEDA durumu Türk yetkili makamlarına bildirmiştir. Ayrıca SWISSMEDIC, 10 Ocak 2019 tarihinde Sağlık Bakanlığı’nı da bilgilendirme yapmıştır.

SWISSMEDIC aynı zamanda durumu WHO-Dünya Sağlık Örgütü'ne de bildirmiş Dünya Sağlık Örgütü de sahte ilaç raporunu 31 Ocak 2019 tarihinde tüm üye ülkelere bildirip ve ürün hakkında "acil global uyarı" yayımlamıştır.

Yapılan incelemede Müfettişler, Mayıs 2019 tarihinde TAKEDA adlı firmadan iki orijinal numune istemiş, firma teslim ilaçları teslim etmiştir. Müfettişler, İbni Sina Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü'ne 30 Mayıs 2019 tarihinde yazısı ile "Merkezin deposunda bulunan ilaçlardan birer kutu numunenin analiz edilmek maksadıyla müfettişliğe teslim edilmesini" istemiştir. Ancak talep üzerine SGK herhangi bir eylemde bulunmamıştır. Yazının üzerinden 60 gün geçmesine rağmen SGK olumlu veya olumsuz cevap vermemiştir. Bunun üzerine 2019 yılı başında konu ile ilgili ayrıca tahkikat yürüten Ankara Emniyet Müdürlüğü ile irtibata geçilmiş ve sözlü bilgi verilmiştir. Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nden polisler İbni Sina Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü'ne giderek ilaçları teslim almıştır. Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Laboratuvarı'nda ilacın sadece parasetamol içerdiği tespit edilmiştir.

Bu çerçevede;

- 1- SGK'nın konu ilaçları resmi dağıtıcısı olan firmadan almamasının gerekçesi nedir? İlaçların alım yöntemine karar verenler kim ya da kimlerdir?
- 2- SGK konu ilaçları hangi firmalardan tedarik etmiştir? İlaçlar için hangi firmalara, hangi tarihlerde ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 3- SGK, bu ilaç firmalarından daha önce bir farklı bir ilaç alımı yapmış mıdır? Yapmış ise hangi bedel karşılığında ne tür ilaçlar alınmıştır ve bunun karşılığında firmalara yapılan ödeme miktarları nedir?
- 4- SGK'nın konuya ilişkin GEN İLAÇ tarafından yapılan yazılı ve sözlü başvurulara cevap vermemesinin gerekçesi nedir? İnsan hayatını yok sayan ve olayda ihmali olan sorumlular hakkında idari ve adli bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa hangi aşamadadır? Başlatılmamışsa, başlatılmama gerekçesi nedir?
- 5- Anayasanın 56. Maddesini yok sayan ve insanların şifa bulmak isterken aldatıldığı bu durumdan etkilenen hasta sayısı konusunda bir araştırma

yapılmış mıdır? Parasetemol içerdiği tespit edilen ilaç kaç hastaya uygulanmıştır?

- 6- Sahte ilaç dışında bu firmaların, Instagram, Facebook gibi sosyal medya uygulamalarından açık ilan vererek yeşil reçeteli ilaçları topladıkları doğru mudur? Sosyal medyaya yönelik bir inceleme birimi bakanlığınız bünyesinde mevcut mudur?
- 7- Bu kişilerin halen daha Türkiye içerisinde sahte ilaç sattığı iddialarına yönelik bir araştırma yapılmakta mıdır?